

บทวนเนื้อหาสังคม “พระพุทธศาสนา”

ศาสนาพุทธ

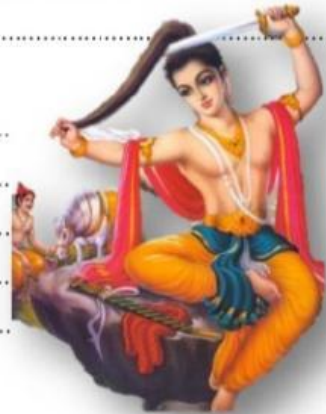
๑. ศาสนาพุทธ..... ไม่มีพระเจ้า ศาสดา คือ

๒. พระพุทธเจ้า พระนามว่า.....

๓. เจ้าชายสิทธัตถะ ทรงประสูติ.....

๔. เจ้าชายสิทธัตถะ ทรง

- ❖ แต่งงาน อายุ
- ❖ ออกผนวช อายุ
- ❖ ตรัสรู้ อายุ
- ❖ ปรีณิพพาน อายุ
- ❖ พุทธชนันต์ คือ

๕. มหาภิเนษกรรม คือ.....

๖. ทรงเริ่มศึกษาทางพันทุกซ์กับอาจารย์.....

๗. อาจารย์ทั้ง ๒ สอน วิธี

๘. ทรงทำทุกกริยา กับ.....ตามขั้นตอนคือ

-
-
-

๙.คือ การข่มทุกขเวทนาให้อยู่ได้อำนาจของจิต

๑๐. ทรงใช้วิธี.....จึงตรัสรู้

๑๑. ขั้นตอนการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า คือ

๑. ทรงระลึกชาติได้ ๑๐

	ทศชาติ (ชาดกทั้ง ๑๐)									
(ชาติ)	เต	ชะ	สุ	เน	มะ	ภู	จัน	นา	วิ	เวส
(บารมี)										

๒.ทรงพิจารณาถึงการเกิดขึ้นและดับลงของสรรพสิ่ง ล้วนเกิดจาก.....

๓.ทรงดับกิเลสได้หมดสิ้น ทรงเริ่มจากพิจารณาถึง เหตุ และปัจจัย “เมื่อสิ่งใดมีสิ่งนั้นมี เมื่อสิ่งใดเกิดสิ่งนั้นเกิด” คือ ทรงพิจารณาถึง.....และทรงตรัสรู้.....

๑๒. ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ ประกอบด้วย.....

๑๓. โภญทัฏญะ ดวงตาเห็นธรรมเพราะฟัง.....

๑๔. ัมมจักรา สอน ให้ปฏิบัติทางสายกลาง โดยไม่ควรทำ ๒ สิ่ง คือ

- ทางที่หย่อน (ลุ่มหลงในกามสุข)
- ทางที่ตั้ง คือ ทรมานตน

๑๕. วปปะ ภัททิยะ มหานามะ อัสสชิ ดวงตาเห็นธรรมเพราะฟัง.....

๑๖. ปัญจวัคคีย์ คือ.....

๑๗. ต่อมา ทรงแสดงธรรมโปรด สกฺขบุตร (๑) และสหาย อีกจึงเกิดพระสงฆ์.....รูปแรก (รวม ปัญจวัคคีย์)

๑๘. ทรงแสดงธรรมโปรด ขฎฺฐิ ๓ พี่น้อง ที่เสื่อมใสบูชาไฟ เรื่อง.....จน ท้ายสุด เกิด ศรัทธา ในพุทธองค์

๑๙. อัครสาวก เบื้องขวา คือ.....ชื่อเดิม คือ.....

๒๐. อัครสาวก เบื้องซ้าย คือ.....ชื่อเดิม คือ.....

(สารีบุตร เบื้องขวา / โมคคัลลา เบื้องซ้าย)

พระสารีบุตร และ พระโมคคัลลันะ ต่างเป็นศิษย์ของ.....

๒๑. วัดแห่งแรก คือ.....ถวายโดย

๒๒. วัดเชตวัน ถวายโดย.....

๒๓. วัดบุพพาราม ถวายโดย.....

๒๔. พระพุทธเจ้าทรงใช้.....ในการเผยแผ่ ธรรม สมัย พุทธกาล

๒๕. พระพุทธเจ้า ทรงจำพรรษา.....ยาวนานที่สุด ประมาณ

๒๖. การบวชในพระพุทธศาสนา มี ๓ แบบ

- (พระพุทธเจ้าบวชให้)
- (บวชด้วยการรับไตรสรณคมน์)
- (วิธีบวชในปัจจุบัน)

๒๗.คือ บุคคลผู้อาจแนะนำสั่งสอนได้

๒๘. การสังคายนา ครั้งที่ ๑ ที่.....ทำหลังพระพุทธเจ้าปรินิพพาน ไปแล้วเดือน

- กษัตริย์ผู้ทรงอุปถัมภ์
- เป็นประธาน
- ตอบด้าน.....
- ตอบด้านพระวินัย

๒๙. การสังคายนาในประเทศไทย

- การสังคายนา ครั้งที่.....ของโลก ถือเป็นครั้งแรกในประเทศไทย.....
- ส่วนครั้งที่.....ของโลก ทำใน.....ถือเป็นครั้งที่ ๒ ในไทย
- ส่วนครั้งที่.....ของโลก ทำใน.....ถือเป็นครั้งที่ ๓ ในไทย
- ครั้งที่ ๔ ในไทยทำใน.....หลังจากนั้นทำ ในรัชกาลที่ ๙ ทั้งหมด

๓๐.
.....

- พระสงฆ์ที่บวชเรียนตามวินัย แต่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
- พระสงฆ์ที่รู้แจ้งในสังขารมัจจุตกิเลสตามภูมิชั้น

ได้แก่.....

๓๑. ปฐมเทศนา (แสดงธรรมครั้งแรก) คือ.....ทำให้
อัญญาโกณฑัญญะ คงตาเห็นธรรม ขึ้น..... อีก ๕ วัน จึงเป็นอรหันต์พร้อม ปัญจวัคคีย์ที่เหลือ

๓๒. ปัจฉิมโอวาท (แสดงธรรมครั้งสุดท้าย) คือ.....เปรียบได้กับ.....

๓๓. เอหิภิกขุอุปสัมปทา รูปแรกคือ.....

๓๔. สามเณรรูปแรก คือ.....

๓๕. เอหิภิกขุอุปสัมปทา รูปสุดท้าย คือ.....

๓๖. พระพุทธเจ้าทรงตรัสให้ ยึด..... หลังจากทรงดับขันธปรินิพพาน

๓๗.คือ ผู้หญิงผู้มี เบญจกัลยาณี (ผมงาม, ฟันงาม, ผิวงาม, วัยงาม, เนื้องาม)

๓๘.คือ ผู้ถวายผ้าอาบน้ำฝนคนแรก

๓๙. พระนางวิสาขา คือ ผู้ที่ ถวาย.....เป็น ทายิกา

๔๐. วันวิสาขบูชา (วันพระพุทธ) ประสูติ ตรัสรู้ ปรินิพพาน

.....
.....
วันพุทธชยันตี - ประสูติศุกร์ปัจจุ) / ตรัสรู้ (พุทธปรินิพพาน)
/ปรินิพพาน(อังคารปีมะเส็ง)
หลังปรินิพพาน ไปแล้ว ๗ วัน มีการปลงพระศพ (เผา)
ในวัน แรม ๘ ค่ำ เดือน ๖.....

๔๑. วันมาฆบูชา (วันพระธรรม)

.....
เกิดจาตุรงคสันนิบาต (เหตุการณ์ ๔ อย่าง)

- พระสงฆ์มารวมตัวกันโดยมิได้นัดหมาย ๑๒๕๐ รูป
 - I. คณะสงฆ์ ๓ พี่น้อง กับบริวาร.....รูป
 - II. คณะ สารีบุตร และ โมคคัลลานะ.....รูป
- ทุกรูปเป็น.....
- ทุกรูปเป็นเอหิภิกขุอุปสัมปทา (พระพุทธเจ้าบวชให้)
- เป็นวันเสวยมาฆฤกษ์ (พระจันทร์เต็มดวง)

➤ แสดงโอวาทปาติโมกข์ (ทำความดี ละเว้นความชั่ว ทำใจให้บริสุทธิ์) เป็นอุดมการณ์ศาสนา

๔๒. วันอาสาฬหบูชา (วันพระสงฆ์)

.....
แสดง ปฐมเทศนา.....
เกิดพระสงฆ์ รูปแรก
รัตนตรัย ครบ องค์ ๓

๔๓. วันเข้าพรรษา

๔๔. วันออกพรรษา

- พระพุทธเจ้าทรงเสด็จลงมาจาก สวรรค์ชั้น ดาวดึงส์
- มีประเพณี ตักบาตรเทโว (เทโวโรหณะ)
- พิธีปวารณา.....

๔๕. เทวทูตทั้ง ๔ ที่พระพุทธเจ้า ทรงเห็น คือ.....

๔๖. พระจริยาวัตรของพระพุทธเจ้า

๑. โลกัตถจริยา ทรงบำเพ็ญประโยชน์ต่อ.....คือ

- เวลาเช้า
- เวลาบ่าย
- เวลาค่ำ
- เวลากลางคืน
- เวลาจวนสว่าง

๒. ญัตตถจริยา พระพุทธองค์ทรงสงเคราะห์.....เช่น

ทรงระงับสงครามแย่งน้ำในแม่น้ำโรหิณีระหว่างศากยวงศ์ และโกลิยวงศ์ ชาวพุทธได้
สร้างพระพุทธรูปขึ้นเป็นอนุสรณ์ปางหนึ่ง เรียกว่า

๓. พุทธัตถจริยา หน้าที่ที่พระพุทธองค์ทรงกระทำในฐานะที่เป็น.....ดังนี้

๑. ทรงแสดงธรรมโปรดเวไนยสัตว์ (สัตว์ที่ฟังสั่งสอนอบรมขัดเกลาได้)

๒. ทรงบัญญัติพระวินัยแก่พุทธบริษัท ได้แก่

ศีล ๕ (ชาวพุทธทั่วไป)

ศีล ๘ อุโบสถศีล (อุบาสกและอุบาสิกา)

ศีล ๘ สำหรับผู้ไม่ครองเรือน อุโบสถศีล สำหรับ ผู้ครองเรือน

ศีล ๒๒๗ (ภิกษุ)

ศีล ๓๑๑ (ภิกษุณี) ปัจจุบัน ไม่มี ภิกษุณี

๔๗. พุทธศักราช เริ่มใช้เมื่อ.....ประเทศไทย.....

๔๘. พระปางประจำวันต่างๆ

พระประจำวันอาทิตย์.....พระประจำวันจันทร์.....

พระประจำวันอังคาร.....พระประจำวันพุธ (วัน).....

พระประจำวันพุธ (คืน).....พระประจำวันพฤหัสบดี.....

พระประจำวันศุกร์.....พระประจำวันเสาร์.....

-คือ การที่พระพุทธเจ้าขณะมาร (ตรัสรู้) เกิดขึ้นในวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖ (พุธ ปิระกา) ก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี
-คือ การที่พระสงฆ์เข้าใจในธรรม (ดวงตาเห็นธรรม) เกิดขึ้นในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ หลัง พุทธชยันตี ๒ เดือน

๑.ความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มิใช่ตัวตน คือ ร่างกายและจิตใจ มีการเปลี่ยนแปลงเสมอ จึงไม่อาจยึดติด มุ่งมั่นประกอบ อยู่ ๕ อย่าง และทุกอย่างล้วน.....

ขั้นที่ ๕

รูป	
เวทนา	
สัญญา	
สัมผัส	
วิญญาณ	

ขั้นที่ ๕ หากสรุป จะประกอบเพียง.....

๒. อริยสัจ ๔ คือ ความจริงอันประเสริฐ ๔ / หลักธรรม แห่งเหตุ - ผล คือ

หลักธรรม	ความหมาย	เป็น	ควร
๑. ทุกข์	ความไม่สบายกาย ไม่ สบายใจ		
๒. สมุทัย	เหตุของการเกิดทุกข์		
๓. นิโรธ	การดับทุกข์ (นิพพาน)		
๔. มรรค	หนทางสู่การดับทุกข์		

พระพุทธเจ้า รับผล จากการปฏิบัติ (ตรัสรู้) คือ.....

๓. มรรค มุ่ง ๘ คือ

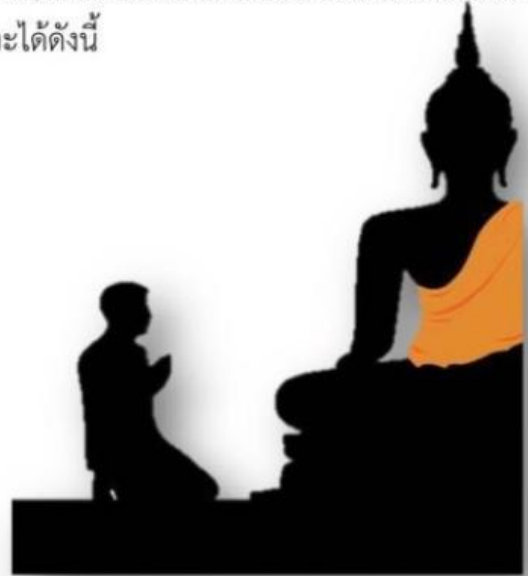
- ❖ สัมมาทิฐิ คือ
- ❖ สัมมาสังกัปปะ คือ
- ❖ สัมมากัมมันตะ คือ

- ❖ สัมมาอาชีวะ คือ
- ❖ สัมมาวาจา คือ
- ❖ สัมมาสมาธิ คือ
- ❖ สัมมาวายามะ คือ
- ❖ สัมมาสติ คือ

๔. ไตรสิกขา คือ การฝึกฝนอบรมตนในเรื่องที่พึงศึกษา ๓ อย่าง คือ.....
หากเอา หลักธรรม มรรค ๘ กับ ไตรสิกขา มาสัมพันธ์ กัน จะได้ดังนี้

ศีล	
สมาธิ	
ปัญญา	

๕. คือ ความพอใจ หรือ ยินดีในสิ่งที่ตนมีอยู่

๖. คือ สามัญลักษณ์ที่ทุกคนหนีไม่พ้น
- ⊙ อนิจจัง -
 - ⊙ ทุกขัง -
 - ⊙ อนัตตา -

๗. คือ กฎธรรมชาติ ความเป็นไปตามธรรมชาติ (กฎแน่นอน)

	ฤดูกาล อุณหภูมิ ดินฟ้าอากาศ ฯลฯ
	ความเป็นไปของสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์
	การสืบพันธุ์หรือพันธุกรรม (DNA)
	การทำงานของจิต
	คือ กฎแห่งกรรม
	กฎธรรมชาติ (กฎสากล) เช่น กฎแห่งอนิจจัง อิทัปปัจจยตา

๘. พละ ๕ คือ ธรรมอันเป็นกำลัง หรือ ธรรมที่เป็นใหญ่ในกิจของตน

- ๑) คือ ความเชื่อมั่น ต้องมีปัญญา ควบคุม
- ๒) คือ ความเพียรพยายาม
- ๓) คือ ความระลึกได้

- ๔) คือ ความตั้งใจมั่น ใจให้สงบแน่วแน่
๕) คือ ความรู้ ความเฉลียวฉลาด

๙. อิทธิบาท ๔ คือ ธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ

- ๑) ฉันทะ
๒) วิริยะ
๓) จิตตะ
๔) วิมังสา

๑๐. สังคหวัตถุ ๔ คือ ธรรมที่ช่วยสังเคราะห์กัน ทำให้สังคมสงบสุข

- ๑) (การให้)
๒) (พูดไพเราะ)
๓) (ประพฤติดี)
๔) (เสมอต้นเสมอปลาย)

๑๑. คือ ธรรมสำหรับผู้ครองเรือน

- ๑) (ความจริงใจ)
๒) (ความข่มใจ)
๓) (ความอดทน)
๔) (เสียสละ)

๑๒. คือ ธรรมสำหรับผู้ปกครอง

- ๑) (ปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข)
๒) (ช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์)
๓) (ยินดีที่ผู้อื่นมีความสุข)
๔) (การวางเฉย เป็นกลาง)

๑๓. คือ ธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งการทำความดี ได้แก่

- กายสุจริต ๓
วจีสุจริต ๔
มโนสุจริต ๓

๑๔. สัปปุริสธรรม ๗ คือ ธรรมสำหรับคนดี

- - รู้จักเหตุ
..... - รู้จักผล
..... - รู้จักตน
..... - รู้จักประมาณ
..... - รู้จักเวลา
..... - รู้จักชุมชน
..... - รู้จักเลือกคบคน

๑๕.คือ ธรรมที่คุ้มครองโลก ได้แก่

หิริ คือ.....
โอตตปปะ คือ

๑๖.คือ การบูชาด้วยสิ่งของ ดอกไม้ รูปเทียน

๑๗.คือ การบูชาด้วยการปฏิบัติ (ถือว่าสูงสุดใน ศาสนา)

๑๘. พระธรรมมี ๓ อย่าง

ปริยัติธรรม -

ปฏิบัติธรรม -

ปฏิเวธธรรม -

๑๙.คือ หลักธรรมที่นำมาซึ่งประโยชน์สุขในปัจจุบัน (หัวใจเศรษฐี)

.....	หาเป็น(ขยัน)	อุ
.....	เก็บเป็น (ไม่ขี้ดสน)	อา
.....	คบคนดี (ไม่อ้อปจน)	กะ
.....	ใช้เป็น (ไม่อ้อบอาย)	สะ

๒๐.คือ การกระทำ ดุที่เจตนา

๒๑. ผลของกรรม มีดังนี้

ทิฏฐัมมเวทนียกรรม	
อุปัชเวทนียกรรม	
อปราปริยเวทนียกรรม	
อโหสิกรรม	

๒๒. ผลของกรรมตามความแรง

.....	กรรมหนัก
.....	กรรมที่ทำบ่อยๆ
.....	กรรมใกล้ตาย
.....	กรรมอ่อน (ไม่ได้ตั้งใจ)

๒๓. จำแนกกรรมตามหน้าที่

❖	ชนกกรรม	
❖	อุปัถัมภกรรม	
❖	อุปปีฬกรรม	
❖	อุปฆาตกรรม	

๒๔. ครุกรรม ประกอบด้วย

๑)		ฆ่ามารดา
๒)		ฆ่าบิดา
๓)		ฆ่าพระอรหันต์
๔)		ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนถึงยังพระโลหิต
๕)		ทำสงฆ์ให้แตก

๒๕.คือ สิ่งขวางจิตมิให้บรรลุสมาธิ

ถีนมิทธะ
วิจิกิจฉา
อุทธัจจกุกกัจะ
กามฉันทะ
พยาบาท

๒๖.คือ ธรรมที่มีก่อให้เกิดความเสื่อม สร้างความสามัคคี

๒๗. วิมุตติ คือ ความหลุดพ้น จากการมีปัญญา หลุดจาก กิเลส ประกอบด้วย

..... ขั้วคราว เช่น หายเจ็บ หายป่วย
..... หลุดพ้นด้วยการสะกดไว้ เช่น นั่งสมาธิ
..... หลุดพ้นได้เด็ดขาด
..... หลุดพ้นจากการประกอบ มรรค ๘
..... หลุดพ้นอย่างยั่งยืน สิ้นนิพพาน

๒๘.หมายถึง เรื่องของ โลกมีอยู่ประจำกับชีวิต สังคมและโลกของมนุษย์เป็น
ความจริงที่ทุกคนต้องประสบ

มีสุข
มีสรรเสริญ
มียศ
มีลาภ

๒๙. พุทธคุณ ๙ คือ ความดีงามของพระพุทธเจ้า ๙ ประการ ดังนี้

อรหัง	
สมมาสมพุทโธ	
วิชาจรณสมปนโน	
สุคโต	
โลกวิทู	
อนุตตโร ปุริสทมมสารถิ	
สตาถา เทวมนุสสานัง	
พุทโธ	
ภควา	

กะคะวะโต	
อะระหะโต	
สมมาสมพุทธีสสะ	

๓๐. สังฆคุณ ๙ คือ คุณของพระสงฆ์ ๙ ประการ

สุปะฏิปันโน	
อุชุปะฏิปันโน	
ญายะปะฏิปันโน	
สามีจิปะฏิปันโน	
อาหุเนยโย	
ปาหุเนยโย	
ทักขิเนยโย	
อัญชะลีกะระณีโย	
อนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสา ติ.	

๓๑.คือ สิ่งถือเป็นเรื่องจำเป็นที่ขาดเสียมิได้ในการบวช

.....คือ สบง / ประคตเอว / จีวร / สังฆาฏิ

.....คือ บาตร / มีดโกน / เข็มเย็บผ้า

.....คือ ธมกรก (เครื่องกรองน้ำ)

๓๒.คือ อุปมาเปรียบบุคคลเหมือนดอกบัว ๔ จำพวก

.....พวกที่มีสติปัญญาฉลาดเฉลียว เป็นสัมมาทิฐิ (บัวพ้นน้ำ)

.....ต้องได้รับการอบรมฝึกฝนเพิ่มเติม (บัวปรึมน้ำ)

.....ต้องได้รับการอบรมฝึกฝนเพิ่มอยู่เสมอ (บัวใต้น้ำ)

.....พวกที่ไร้สติปัญญา เป็นมิจฉาทิฐิ (บัวใต้โคลนตม)

๓๓. ไตรปิฎก คือ คัมภีร์ที่บันทึกพระธรรมวินัยของศาสนาพุทธ ประกอบด้วย ๓ หมวด

พระวินัยปิฎก	ระเบียบข้อบังคับ	มี ๒๑๐๐๐ ธรรมขันธ์
พระสุตตันตปิฎก	พระพุทธพจน์ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงยังที่ต่างๆ ให้เหมาะกับบุคคล สถานที่ และเหตุการณ์ มีเรื่องราวประกอบ (มีนิทาน)	
พระอภิธรรมปิฎก	ประมวลคำสอนที่เป็นหลักวิชาการล้วนๆ ไม่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือ เหตุการณ์ ไม่มีเรื่องราวประกอบ	
รวม		๘๔๐๐๐ ธรรมขันธ์

พระไตรปิฎก พิมพ์ด้วยภาษาไทย.....

พระไตรปิฎกฉบับ สยามรัฐ

๓๔. สังฆณียสถาน สถานที่อันเป็นที่ตั้งแห่งความสังเวช สถานที่ที่ทำให้เกิดความรู้สึกระลึกถึงพระพุทธเจ้า

สถานที่	เรียก	แคว้น	ประเทศ
ประสูติ	ลุมพินี/รุมมินเด		เนปาล
ตรัสรู้	พุทธคยา		อินเดีย
ปฐมเทศนา	ป่าอิสิปตน มฤคทายวัน (สารนาถ)		อินเดีย
ปรินิพพาน	กุสินารา (สาละวันทยาน)		อินเดีย

๓๕. อารารณาศील คือ.....

๓๖. การสมาทานศีล คือ.....

๓๗. การตั้งพระพุทธรูปควรตั้งให้อยู่ทาง.....หันพระพักตร์ไปทางทิศเดียวกันกับพระสงฆ์ แต่ถ้าสถานที่ไม่อำนวย ก็จัดตามความเหมาะสม

๓๘. โต๊ะหมู่บูชา

การจตุรูป ๓ ดอก เป็นการบูชา.....คือ

๑.

๒.

๓.

การจตุเทียน ๒ เล่ม เป็นการบูชา.....

๓๙. คำถวายผ้ากฐิน

อิมานิ มะยัง ภันเต สะปะริวารังสังฆัสสะ โอโณ
ชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมัง สะปะริวารัง กะฐินะทุสสัง ปะฏิคคัณหาตุ ปะฏิคคะเหตะวา จะ อิมินา ทุสเสนะ กะฐินัง อัตถะระตุ อัมहाกัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

๔๐. คำถวายผ้าป่า

อิมานิ มะยัง ภันเตสะปะริวารานิ ภิกขุ
สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ปังสุกุกะจีวะรานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมहाกัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

๔๑. คำถวายผ้าอาบน้าฝน

อิมานิ มะยัง ภันเต.....สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ
โอโณ ชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ วัสสิกะสาฎิกานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมहाกัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

